

ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Захист і карантин рослин»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин» є системним освітнім продуктом, спрямованим на підготовку фахівців, здатних забезпечувати фітосанітарну безпеку аграрного виробництва в умовах зростаючих біологічних ризиків та глобалізаційних процесів. Її зміст відповідає сучасним тенденціям розвитку аграрної науки та практики і узгоджується з нормативними вимогами до підготовки магістрів за відповідною спеціальністю.

Структура освітньої програми є раціональною та добре збалансованою. Вона передбачає поетапне формування компетентностей: від загальнонаукових і методологічних основ до професійно-орієнтованих знань і навичок. Логіка розміщення дисциплін забезпечує поступове ускладнення змісту навчання та інтеграцію теоретичних знань із практичною діяльністю. Особливо варто відзначити наявність дисциплін, що формують системне бачення проблем захисту рослин, зокрема пов'язаних із прогнозуванням, моніторингом та управлінням чисельністю шкідливих організмів.

Освітня програма має виражену дослідницьку складову. Значна увага приділяється формуванню навичок проведення наукових досліджень, аналізу результатів і їх практичного застосування. Це підтверджується наявністю виробничої практики, підготовкою кваліфікаційної роботи та залученням здобувачів до наукових заходів. Водночас програма орієнтована на вирішення реальних виробничих завдань, що підвищує її прикладну цінність.

Зміст програми відповідає актуальним запитам аграрного сектору, зокрема щодо: контролю карантинних організмів; впровадження інтегрованого захисту рослин; дотримання міжнародних фітосанітарних стандартів; екологізації аграрного виробництва. Це забезпечує високий рівень працевлаштування випускників та їх конкурентоспроможність на національному й міжнародному ринках праці.

Високий рівень науково-педагогічного забезпечення програми є її однією з головних переваг. Викладання здійснюється кваліфікованими науковцями з науковими ступенями доктора та кандидата наук, а також практиками-професіоналами, що забезпечує високу якість підготовки магістрів. Особливо варто підкреслити, що програма формує у здобувачів здатність до самостійної науково-дослідної роботи, що є ключовим для подальшого працевлаштування у наукових установах або для продовження навчання у PhD-програмах.

Програма передбачає використання сучасних освітніх технологій, що сприяють активному залученню здобувачів до навчального процесу. Поєднання традиційних і інтерактивних методів дозволяє формувати не лише знання, але й професійні навички, комунікативні здібності та здатність працювати в команді.

Кадрове, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення програми відповідає встановленим вимогам: сучасні лекційні та лабораторні приміщення; комп'ютерні класи з прикладним програмним забезпеченням; спеціалізовані лабораторії для проведення досліджень; доступ до бібліотечних ресурсів, електронних баз даних та інституційного репозитарію; навчальне середовище на платформі MOODLE для організації дистанційного навчання; методичні матеріали та рекомендації для проходження практики та виконання кваліфікаційної роботи. Таке забезпечення дозволяє ефективно реалізувати освітню програму та готувати магістрів високого рівня.

З метою підвищення ефективності реалізації програми доцільно: розширити використання цифрових інструментів у фітосанітарному моніторингу; активізувати міжнародну співпрацю та академічну мобільність; посилити англійську підготовку здобувачів; розвивати дуальні форми навчання.

Рекомендую проект програми до впровадження та використання в освітньому процесі для підготовки магістрів із захисту і карантину рослин. Програма має високий потенціал для подальшого розвитку та адаптації до змін у науково-технічній сфері та ринкових потребах, заслуговує на позитивну оцінку та може бути рекомендована до впровадження в освітній процес.

директор Донецької державної сільськогосподарської
дослідної станції НААН України,
доктор сільськогосподарських наук, професор

Олександр ВІННІУКОВ

Відділ кадрів

ст. н. В. В. Виннікова 23.09.2019р.

ВІДГУК

на проект освітньо-професійної програми «Захист і карантин рослин», другого (магістерського) рівня вищої освіти, Одеського державного аграрного університету

Проект програми «Захист і карантин рослин» відповідає сучасним вимогам підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі агрономії та суміжних дисциплін і є важливим освітнім інструментом для формування професійної компетентності майбутніх магістрів. ОП «Захист і карантин рослин» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти сучасного рівня професійної компетентності, необхідної для здійснення діяльності у сфері фітосанітарної безпеки, захисту агроєкосистем та управління ризиками поширення шкідливих організмів.

Освітня програма розроблена з урахуванням вимог національної системи вищої освіти та орієнтована на підготовку конкурентоспроможних фахівців, здатних адаптуватися до динамічних умов розвитку аграрного сектору. Вона базується на чинному стандарті вищої освіти та враховує сучасні наукові досягнення і практичні потреби галузі, активно стимулює участь здобувачів у науково-дослідній діяльності, що виявляється у підготовці публікацій у фахових виданнях, участі у міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях, реалізації практичних проектів та виконанні індивідуальних наукових завдань. Така активна наукова робота значною мірою підвищує рівень професійної компетентності студентів, сприяє розвитку аналітичного мислення, здатності самостійно приймати рішення та проводити науковий пошук у сфері захисту і карантину рослин.

Важливо підкреслити актуальність навчальних дисциплін програми та їх відповідність сучасним науковим і технологічним тенденціям у галузі агрономії, зокрема в аспектах інтегрованого захисту рослин, біологічного контролю шкідників, ідентифікації карантинних об'єктів та застосування сучасних методів діагностики та моніторингу.

Зміст освітньої програми відзначається цілісністю та логічною послідовністю. Освітні компоненти охоплюють як фундаментальні дисципліни, так і спеціалізовані курси професійного спрямування, що забезпечують глибоке розуміння біологічних, екологічних та технологічних аспектів захисту рослин. Важливим є включення дисциплін, що формують здатність до оцінювання фітосанітарного стану агроценозів; ідентифікації збудників хвороб і шкідників; розроблення інтегрованих систем захисту рослин; застосування сучасних методів контролю та прогнозування.

Суттєвою перевагою програми є інтеграція освітнього процесу з науковою діяльністю. Здобувачі мають можливість: брати участь у дослідженнях; апробувати результати на конференціях; виконувати прикладні завдання у виробничих умовах. Виробнича практика та підготовка кваліфікаційної роботи сприяють формуванню професійної автономності та готовності до самостійної діяльності. Окремо слід відзначити міждисциплінарний характер програми, що дозволяє студентам поєднувати знання з генетики, селекції, агроєкології та системного аналізу шкідників і хвороб рослин, створюючи цілісне уявлення про сучасні підходи до захисту сільськогосподарських культур.

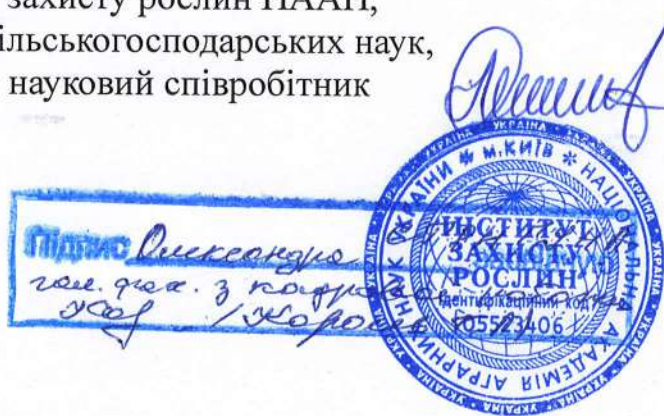
Освітня програма підтримується належним кадровим та матеріально-технічним забезпеченням. До освітнього процесу залучені висококваліфіковані науково-педагогічні працівники, а також практики галузі, що підвищує її прикладну спрямованість. Інформаційне забезпечення, включаючи електронні ресурси та навчальні платформи, створює умови для ефективної організації навчання та самостійної роботи здобувачів.

Освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин» відповідає сучасним вимогам вищої освіти, має чітко визначену мету, продуману структуру та достатній ресурсний потенціал для її реалізації. Програма забезпечує підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно діяти в умовах сучасного аграрного виробництва та наукової діяльності, і може бути рекомендована до подальшого впровадження та вдосконалення. З метою подальшого розвитку програми доцільно розширити міждисциплінарний компонент (цифрові технології); підвищити рівень міжнародної інтеграції; посилити практичну складову за рахунок співпраці з аграрними підприємствами.

Зважаючи на вищезазначене, рекомендую прийняти цю програму як базову освітню платформу для підготовки фахівців у галузі захисту і карантину рослин, оскільки вона відповідає сучасним вимогам науки і практики, сприяє формуванню високого рівня професійної компетентності та розвитку наукового потенціалу майбутніх фахівців у даній сфері.

Головний науковий співробітник
лабораторії ентомології та стійкості
сільськогосподарських культур проти шкідників,
Інститут захисту рослин НААН,
доктор сільськогосподарських наук,
старший науковий співробітник

Олександр СТРИГУН

ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Захист і карантин рослин» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин» спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі аграрних наук, здатних ефективно вирішувати складні професійні та науково-дослідні завдання у сфері фітосанітарного контролю, захисту рослин і карантину. Програма розроблена відповідно до чинного Стандарту вищої освіти України для другого (магістерського) рівня за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин», що забезпечує її нормативну обґрунтованість та відповідність державним вимогам.

Актуальність освітньої програми обумовлена сучасними викликами аграрного сектору, зокрема необхідністю забезпечення продовольчої безпеки, контролю поширення карантинних організмів, адаптації до змін клімату та інтеграції України у міжнародний фітосанітарний простір. Програма враховує потреби ринку праці та орієнтована на підготовку фахівців, здатних працювати як у виробничій сфері, так і в науково-дослідних установах.

Метою програми є формування у здобувачів комплексу знань, умінь і компетентностей, необхідних для проведення фітосанітарного моніторингу та діагностики, прогнозування розвитку шкідливих організмів, розробки та впровадження систем захисту рослин, аналізу екологічних і економічних ризиків у рослинництві.

Зміст освітньої програми є логічно структурованим і поєднує фундаментальну, професійну та практичну підготовку. Особливу увагу приділено сучасним дисциплінам, таким як міжнародні фітосанітарні стандарти, токсикологія пестицидів, біологічний захист рослин та управління чисельністю шкідливих організмів.

Програма передбачає формування як загальних, так і фахових компетентностей, що відповідають сучасним вимогам до магістра. Важливим є акцент на аналітичному мисленні, здатності до наукових досліджень, використанні сучасних технологій моніторингу та моделювання, прийнятті обґрунтованих управлінських рішень.

Структура програми побудована за модульним принципом і включає обов'язкові та вибіркові освітні компоненти, лабораторні та польові практикуми, систему контролю знань через заліки, іспити та захист кваліфікаційної роботи. Суттєвою перевагою програми є її практична орієнтація. Передбачено виробничу практику, участь у наукових конференціях, виконання дослідницьких проєктів, підготовку та захист кваліфікаційної роботи. Це забезпечує формування у здобувачів реальних професійних навичок та готовність до роботи в умовах сучасного аграрного виробництва. Також програма враховує потреби стейкхолдерів та сучасні вимоги ринку праці. Випускники здатні виконувати комплексну фітосанітарну діагностику, здійснювати прогнозування розвитку шкідливих організмів,

розробляти та реалізовувати інтегровані заходи захисту рослин, а також надавати науково обґрунтовані рекомендації щодо захисту агроценозів та здійснювати контроль і нагляд у сфері карантину рослин.

Освітній процес реалізується з використанням інноваційних методів навчання (кейс-методи, тренінги, командна робота, дискусії). Система оцінювання є прозорою та включає поточний, модульний та підсумковий контроль знань. Програма забезпечена висококваліфікованим кадровим складом, сучасною матеріально-технічною базою, доступом до електронних ресурсів, наукових баз даних та освітньої платформи Moodle, що створює сприятливі умови для якісного навчання.

Враховуючи все зазначене, вважаю, що освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин» відповідає сучасним стандартам підготовки магістрів у галузі аграрних наук, забезпечує високий рівень професійної підготовки, інтегрує наукові досягнення та практичні навички, враховує потреби ринку праці та світові тенденції у сфері захисту рослин. Рекомендую програму до впровадження та використання у підготовці магістрів із захисту і карантину рослин, оскільки вона сприяє формуванню компетентних, самостійних і професійно підготовлених фахівців, здатних до наукових досліджень, практичної діяльності та впровадження сучасних технологій у аграрному секторі.

заступник директора з наукової роботи СГІ НЦНС
доктор біологічних наук, член-кореспондент НААН

Віктор ФАЙТ